

SAKSFRAMLEGG

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
24.11.2016

Sak:

Søknad om oppretting og nedlegging av studieprogram studieåret 2017/2018 - samlesak

Innstilling til vedtak:

1. Universitetsstyret godkjenner oppretting av Bachelorprogram i spesialpedagogikk med oppstart høst 2017 med de merknader som fremkommer av saken.
2. Universitetsstyret godkjenner nedlegging av studieretning i spesialpedagogikk i Bachelorprogram i pedagogikk.
3. Universitetsstyret godkjenner oppretting av Erfaringsbasert masterprogram i ledelse, veiledning og aksjonsforskning i utdanningssektoren med de merknader som fremkommer i saken.
4. Universitetsstyret godkjenner nedlegging av Erfaringsbasert masterprogram i utdanningsledelse.
5. Studieprogrammene finansieres innenfor fakultetenes egne budsjetttrammer. Fakultetene må sikre at studenter som allerede er tatt opp til studiene gis anledning til å fullføre utdanningene i henhold til studieplanene.

Innledning

Styret bes i denne sak om å ta stilling til følgende forslag til oppretting og nedlegging av studieprogram for studieåret 2017/18.

Søknad om oppretting av Bachelorprogram i spesialpedagogikk, og nedlegging av studieretning i spesialpedagogikk i Bachelorprogram i pedagogikk.

Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning (HSL-fak) søker i brev av 28. september 2016 om å opprette Bachelorprogram i spesialpedagogikk og samtidig legge ned studieretning spesialpedagogikk i Bachelorprogram i pedagogikk (*vedlegg 1*). Fakultetsstyret vedtok å anbefale oppretting av programmet i sitt møte den 27. september 2016 (sak FS-30/2016). Forslag til studieplan ble godkjent i samme sak.

Bachelorprogram i pedagogikk med studieretningene pedagogikk og spesialpedagogikk ble opprettet i 2003. Institutt for lærerutdanning og pedagogikk (ILP) tilbyr også to masterprogram innenfor feltet; Masterprogram i pedagogikk og Masterprogram i spesialpedagogikk.

Etter flere år med dårlige tilbakemeldinger på studieretningen spesialpedagogikk ble studieretningen revidert i 2013. Kritikken fra studentene gikk blant annet ut på at studieretningen spesialpedagogikk inneholdt for få spesialpedagogiske emner og var for lite profesjonsrettet. Tilbakemeldingene fra studentene etter revisjonen har vært positive og rekrutteringen har økt. I

etterkant av revideringen av studieretningen spesialpedagogikk ser instituttet at det er hensiktsmessig å omgjøre de to studieretningene innenfor Bachelorprogram i pedagogikk til to adskilte studieprogram; Bachelorprogram i pedagogikk og Bachelorprogram i spesialpedagogikk.

Kort beskrivelse av programmet

Bachelorprogrammet skal ha et omfang på 180 studiepoeng og skal tilbys som et heltidsstudium. Det opplyses at Bachelorprogrammet i pedagogikk har rekruttert godt de siste årene. Studieretningen spesialpedagogikk har en adgangsbegrensning på 20 plasser og ved opptak i januar 2016 var det venteliste for å komme inn. Adgangsbegrensningen ønskes videreført i Bachelor i spesialpedagogikk på grunn av tilganger til praksisplasser. Opprettelsen av nytt program vil ikke ha noen økning i ressursbruk da det ikke skal opprettes noen nye emner som følge av å gå fra to studieretninger til to studieprogram.

Faggruppen i Bachelor i spesialpedagogikk består av fem fast ansatte og en med midlertidig ansettelse. Alle de fast ansatte bidrar med ett helt årsverk i studiet, mens personen som har midlertidig ansettelse bidrar med 0,2 årsverk i studiet. Fakultetet opplyser at fagmiljøet oppfylder kravet om førstestillingskompetanse, og at fagmiljøet har flere forskningsgrupper som er relatert til bachelorprogrammet.

Universitetsdirektørens vurdering

Oppretting og nedlegging av studieprogram skal utføres i henhold til de retningslinjer og føringer som er gitt av departementet, NOKUT og universitetet selv. Med bakgrunn i dette har universitetsdirektøren følgende merknader til studieplanene:

Rekruttering:

Rekrutteringen til UiTs studieprogram skal være stor nok til at det kan etableres og opprettholdes et tilfredsstillende læringsmiljø. Det omsøkte bachelorprogrammet i spesialpedagogikk har et godt rekrutteringspotensiale i og med at begge studieretningene har rekruttert godt.

Læringsutbyttebeskrivelse:

Læringsutbyttebeskrivelsen er i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, men nesten like generiske som malen i rammeverket. Beskrivelsene bør gjøres mer fagspesifikke slik at de gir dypere innsikt i utdanningens faglige profil.

Fagmiljø og forskning

Det forutsettes at fagmiljøet innfrir NOKUTs krav til sammensetning, størrelse og kompetanse. Det er ikke gjort rede for om fagmiljøet deltar aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for programmet. Det bør gis en konkret beskrivelse av hvordan forskningsmetode og forskningsresultater aktivt bringer inn relevant innhold for studiet.

Internasjonalisering og praksis:

Universitetsdirektøren merker seg at det er lite informasjon om internasjonalisering. I studieplanen er det ingen referanse til utveksling. Et tilbud om kvalitetssikret studentutveksling er ikke bare en rettighet for studentene, men også et middel til økt kvalitet av studiet i det lange løp. Derfor er det et krav fra UiT at utvekslingsemnene skal være faglig relevante og bidra til programmets overordnede læringsutbytte. Universitetsdirektøren forutsetter at dette følges opp og utarbeides i henhold til gjeldende regelverk.

For alle studier hvor det inngår praksis skal det foreligge skriftlige avtaler som regulerer samhandlingen mellom fakultetet, studentene og praksisstedet. Hensikten med avtalene er å sikre god ivaretagelse av alle vesentlige forhold av betydning for studentene for gjennomføring av praksisoppholdet. Universitetsdirektøren forutsetter at praksisavtaler er på plass i henhold til gjeldende regelverk.

Søknad om oppretting av Erfaringsbasert masterprogram i ledelse, veiledning og aksjonsforskning i utdanningssektoren og nedlegging av Erfaringsbasert master i utdanningsledelse

HSL-fak søker i brev av 28. september 2016 om å opprette Erfaringsbasert masterprogram i ledelse, veiledning og aksjonsforskning i utdanningssektoren (*vedlegg 2*). Fakultetsstyret vedtok å anbefale oppretting av programmet i sitt møte den 27. september 2016 (sak FS-28/2016). Forslag til studieplan ble godkjent i samme sak. Under forutsetning av at Erfaringsbasert masterprogram i ledelse, veiledning og aksjonsforskning blir vedtatt opprettet av universitetsstyret, anbefaler fakultetsstyret nedlegging av Erfaringsbasert masterprogram i utdanningsledelse.

Erfaringsbasert masterprogram i utdanningsledelse ble etablert i 2004 som et samarbeid mellom tidligere Universitetet i Tromsø og Høgskolen i Tromsø. Bakgrunnen for å legge ned dagens erfaringsbaserte master i utdanningsledelse, og etablere et erfaringsbasert masterprogram i ledelse, veiledning og aksjonsforskning i utdanningssektoren er at fagmiljøene på Institutt for lærerutdanning og pedagogikk (ILP) ønsker å bygge videre på et godt forskningsarbeid for å skape innovativ undervisning for den aktuelle målgruppen av studenter. Fagmiljøene knyttet til utdanningsledelse, veiledning og aksjonsforskning har flere møteplasser og ser slik sett en stor verdi i å jobbe sammen i et felles masterprogram. Dette samarbeidet vil også gi studentene gode fordypningsmuligheter som øker kvaliteten på mastertilbudet ved instituttet.

ILP har kontrakt med Utdanningsdirektoratet om å drive den nasjonale rektorutdanningen og den nasjonale styrerutdanningen for barnehager. Det er et krav og en forutsetning at tilbyderne av disse utdanningene har en master i utdanningsledelse som rektorutdanningen/styrerutdanningen kan innpasses i. Derfor er det viktig at masteren har et navn hvor ledelse er godt synlig og bygger videre på erfaringsbasert master i utdanningsledelse.

Kort beskrivelse av programmet

Erfaringsbasert masterprogram i ledelse, veiledning og aksjonsforskning har et omfang på 120 studiepoeng og skal tilbys som et deltidsstudium over 4 år med samlinger ved studiested Tromsø. Programmet er bygd opp med fellesemner, to fordypningsemner og ett valgemne.

Fakultetet opplyser at Erfaringsbasert masterprogram i utdanningsledelse har rekruttert godt i alle år og har hatt et gjennomsnitt på 55 førsteprioritetssøkere og 30 som startet de senere årene. Det nye programmet vil heller ikke konkurrere med de øvrige pedagogiske masterprogrammene ved instituttet, og fakultetet mener derfor at det nye programmet vil ha et godt rekrutteringspotensiale. Programmet har ikke hatt ordinært opptak høsten 2016 i påvente av nytt masterprogram. Fagmiljøet har utarbeidet plan for å få studenter som er tatt opp på dagens masterprogram i utdanningsledelse til å fullføre programmet.

ILP tilbyr allerede to masteremner som omhandler veiledning i praksisfeltet. En revidert utgave av disse emnene skal tilbys i den omsøkte masteren. Det skal også inngå emner som benyttes i andre studieprogram. Det vil derfor være lite økning i ressursbruk.

Faggruppen består av 12 fast ansatte. I følge fakultetet oppfyller fagmiljøet kravene til både toppstilling og førstestillingskompetanse. Fakultetet opplyser at fagmiljøet i tillegg har flere forskningsgrupper som er relatert til masterprogrammet, og at masterprogrammet deltar i forskjellige internasjonale samarbeid og nettverk.

Studentene kan søke om innpassing for emner som er tatt ved utenlandske universitet. Instituttet har avtale med universitetene i Berkeley, York og Umeå.

Universitetsdirektørens vurdering

Oppretting og nedlegging av studieprogram skal utføres i henhold til de retningslinjer og føringer som er gitt av departementet, NOKUT og universitetet selv. Med bakgrunn i dette har universitetsdirektøren følgende merknader til studieplanene:

Rekruttering:

Rekrutteringen til UiTs studieprogrammer skal være stor nok til at det kan etableres og opprettholdes et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium. På grunnlag av fakultetets redegjørelse, vurderer universitetsdirektøren at programmet har et godt potensiale for å oppnå dette.

Læringsutbyttebeskrivelse:

Læringsutbyttebeskrivelsene er i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, men nesten like generiske som malen i rammeverket. Beskrivelsene må gjøres mer fagspesifikke slik at de gir en bedre innsikt i utdanningens faglige profil.

Fagmiljø og forskning

Universitetsdirektøren merker seg at det i denne saken er manglende vurderinger i søknaden av NOKUTs krav til fagmiljøets sammensetning, størrelse, og samlede kompetanse inn i studieprogrammet. Faggruppen består av 12 fast ansatte, men det er ingen informasjon om hvilken stillingsandel hver fagperson skal ha i det omsøkte studieprogrammet. Det forutsettes at fagmiljøet innfrir NOKUTs krav til sammensetning, størrelse og kompetanse. Det bør også gis en beskrivelse av hvordan forskningsmetode og forskningsresultater aktivt bringer inn relevant innhold for studiet, gjennom ulike emner og foreleseres forskningskunnskap.

Internasjonalisering og praksis:

Masterprogrammet er et deltidsstudium over fire år, og krav til internasjonalisering og studentutveksling vil måtte vurderes i lys av dette. Når studieprogrammet allikevel refererer til utvekslingsavtaler, må en ta for gitt at utveksling skal være et reelt tilbud til studentene. I oversendelsesbrevet står det at studentene kan søke om innpassing for emner som er tatt ved utenlandske universitet. I studieplanen står ikke utveksling nevnt i det hele tatt. Det er vanlig at studieprogrammene legger inn valgfrie emner/utveksling i ett av semestrene. UiT har et mål om å være nasjonalt ledende på lærerutdanning. Til det kreves det godt internasjonalt samarbeid innen fagområdet, der student- og lærerutveksling hører naturlig med. Universitetsdirektøren forutsetter at dette følges opp og utarbeides i henhold til gjeldende regelverk.

For alle studier hvor det inngår praksis skal det foreligge skriftlige avtaler som regulerer samhandlingen mellom fakultetet, studentene og praksisstedet. Hensikten med avtalene er å sikre god ivaretagelse av alle vesentlige forhold av betydning for studentene for gjennomføring av

praksisoppholdet. Den faglige kompetansen og infrastrukturen ved praksisstedet må kvalitetssikres av fakultet før avtale inngås. Krav om praksisavtale er presisert i NOKUTs Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning. Universitetsdirektøren forutsetter at praksisavtaler er på plass i henhold til gjeldende regelverk.

Konklusjon

Universitetsdirektøren anbefaler oppretting av Bachelorprogram i spesialpedagogikk og Erfaringsbasert masterprogram i ledelse, veiledning og aksjonsforskning i utdanningssektoren. Ytterligere merknader oversendes fakultetene direkte og universitetsdirektøren forutsetter at studieplanen ferdigstilles i god tid før utlysning i henhold til de merknader som er gitt i saken.

Lasse Lønnum
universitetsdirektør

Heidi Adolfsen
studiedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler: Birgitte Ulvevadet

Vedlegg:

1. Søknad om oppretting av Bachelorgradsprogram i spesialpedagogikk, og nedlegging av studieretning i spesialpedagogikk i Bachelorprogram i pedagogikk.
2. Søknad om oppretting av Erfaringsbasert mastergradsprogram i ledelse, veiledning og aksjonsforskning i utdanningssektoren, og nedlegging av Erfaringsbasert mastergradsprogram i utdanningsledelse.